

Sukkerroer i andre omgivelser

Projektleder
Otto Nielsen,
NBR Nordic Beet
Research

Den overvejende del af forsøgsarbejdet i NBR handler grundlæggende om at optimere på sukkerroedyrkingen. Forsøgsarbejdet afspejler de dyrkningsformer, der er mest udbredte, og den største del af forsøgene udføres derfor på marker, der er efterårsplojet (foto 1), men i mindre omfang laves der også undersøgelser af andre dyrkningsmetoder (foto 2).

Pløjefri dyrkning

Dette emne har af forskellige årsager været undersøgt gennem tiderne. I starten var der fokus på reduceret

bearbejdning for at se, om der kunne spares omkostninger på denne måde. De fleste, som forsøgte sig med dette, måtte erkende, at dyrkningssikkerheden var for lille og pløjefri dyrkning til sukkerroer i dag er ofte baseret på en vis grad af dybdeharvning. NBR har igennem nogle år fulgt to dyrkere, som dyrker roer pløjningsfrit, og de udbyttmæssige aspekter af dette er beskrevet i NBR's seneste beretning (NBR-rapport 729-2021).

Pløjningsfri dyrkning vil fortsat indgå i NBR's forsøgsarbejde, da dette giver en større fleksibilitet i forhold til intensitet af jordbearbejdning, kørselsretninger, arbejdsbredder m.m.

Strip tillage

Denne dyrkningsform har vi tilbagevendende arbejdet med ud fra forskellige aspekter. Det første projekt, som blev

startet i 2003, havde fokus på one-pass etablering af sukkerroer i rester af en efterafgrøde (projekt NETE). Konceptet fungerede tilfredsstillende på lette jorde, men dyrkningssikkerheden var for dårlig på lerholdige jorde. I dag anvendes konceptet i dele af Tyskland under betegnelsen "Schlitz-sat".

Efterfølgende projekter i NBR fokuserede på at optimere strip tillage-metoden på lerholdige jorde, og det lykkedes at øge dyrkningssikkerheden markant ved at flytte den overvejende del af jordbearbejdningen til sensommeren forud for roedyrkning. Da strip tillage kræver specialmaskiner og det samme antal overkørsler som traditionel dyrkning, er flere positive effekter nødvendige, før denne dyrkningsform kan anbefales. Blandt mulige positive effekter har vi set på forekomst af ukrudt, og forsøgene har vist, at der ved strip tillage-dyrkning er mindre ukrudt sammenlignet med traditionel dyrkning (NBR-projekt 733 m.m.). En anden potentiel positiv effekt kunne være bedre overlevelse af nytte dyr, og det overvejes, om vi skal se på metoden fra denne vinkel.

Stribedyrkning og "Companion Plants"

Undersøgelser af disse dyrkningsmetoder fokuserer på at kvantificere, hvorvidt andre planter i kombination med sukkerroer har en effekt på forekomsten af blandt andet skade- og nytte dyr. Begge emner lavede NBR forsøg med for første gang i 2021. For stribedyrknings vedkommende er der tale om et projektsamarbejde med diverse eksterne partnere og med erfaringsudveksling med

Foto 1. Sukkerroer dyrkes i dag på effektiv vis, og talrige undersøgelser har vist, at den største dyrkningssikkerhed opnås, når udgangspunktet er en efterårsplojet mark. Forsøgsarbejdet har igennem mange år været med til at optimere denne dyrkningsform, men nye regler samt forbrugerefterspørgsel betyder, at vi også arbejder med at optimere andre dyrkningsformer (foto 2).

Foto 2. Nye regler, forbrugerefterspørgsel og generelle tendenser i landbruget betyder, at vi i forsøgsarbejdet tilbagevendende arbejder med alternative dyrkningsmetoder.

Billedforklaring:

Foto 2a: Byg mellem roerækker

Foto 2b: Strip-tillage med rester af stub mellem kommende roerækker

Foto 2c: Stribedyrkning med flere afgrøder

Foto 2d: Direkte såning mellem sidste års kornrækker (nye forsøg planlagt 2022)

Wageningen Universitet, idet hollænderne har været i gang med dette emne i en del år. Beskrivelse af projektet samt foreløbige erfaringer og resultater er beskrevet i Sukkerroenyt nr. 3-2021 og NBR's seneste beretning. "Companion Plants" har formålmæssigt en del tilfæles med stribedyrkning, men de positive effekter forsøges opnået på meget kortere tid ved at have andre planter mellem roerækkerne. I fællesskab med forsøgsinstitutioner i Tyskland, Belgien og Holland undersøger vi effekten af byg. De foreløbige resultater tyder på, at forholdet mellem skade- og nyttedyr kan

forskydes i positiv retning, men der er alt for få resultater endnu til at dokumentere dette. Forsøgene fortsætter i alle lande i 2022, og i Danmark vil vi tillige undersøge, om udskudt bekæmpelse af ukrudt mellem rækkerne kan reducere de tidlige skadedyrsangreb. Byg og ukrudt antages således at kunne udgøre en alternativ fødekilde til f.eks. trips og runkelroe-biller.

Conservation Agriculture

NBR har endnu ikke arbejdet med denne dyrkningsform, da den ikke er særligt udbredt. Endvidere kan vi forudse en del

udfordringer, hvis der skal dyrkes roer under disse forhold. Planen er dog at igangsætte undersøgelser i 2022. Etableringsmæssigt vil strip tillage-metoden kunne være en metode eller alternativt direkte såning mellem sidste års kornrækker (ved 25 cm rækkeafstand). I begge tilfælde er redskabsstyring en forudsætning, men forsøgsmæssigt har vi erfaring med dette, og høj-præcisions GPS-udstyr er efterhånden også ret udbredt i praksis. ■